

Początki architektury na Pomorzu Zachodnim.

Prawdopodobnie przed 1186 r. rozpoczęto budowę katedry w Kamieniu Pom. z ciosów granitowych, by jeszcze przed 1200 r. kontynuować ją w cegle, co wskazywałoby na powiązania kulturowe z Danią – poparte także z racji zajmowania stolca biskupiego przez Duńczyków. Podobną proweniencję zdradza kościół i klasztor cysterski w Kołbaczu, którego budowę rozpoczęto w 1200 r.: jednoprzęsłowy chór z absydą i transept oraz skrzydło wsch. i zachodnie. Odkrytą w 1971 r. absydą prezbiterium nawiązuje do macierzystego kościoła klasztornego w Esrom/Dania. W II. fazie budowy klasztoru w Kołbaczu ok.1260-1286 zaznacza się wpływ kultury marchijskiej (Lehning). Opisane są w artykule rezultaty badań archeologiczno-architektonicznych z lat 1960-61 i 1964 r. w obrębie klastrum. Jest też charakterystyka sakralnego budownictwa wiejskiego i klasztornego cysterek, franciszkanów i augustianów w II poł. XIII wieku.